

МСМІД (ІМАС) 10.40

Перше видання 01 жовтня 2001 р.
Поправка 5, червень 2013 р.

Медичне забезпечення під час операцій з розмінування

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Е-mail: mineaction@un.org
Телефон: +1 (212) 963 1875
Факс: +1 (212) 963 2498
Веб-сайт: www.mineactionstandards.org

Застереження

Цей документ є чинним з дати, позначеної на титульному аркуші. Оскільки Міжнародні стандарти з питань протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)) підлягають регулярній перевірці та регулярному перегляду, користувачам слід звернутися з веб-сайтом проекту МСПМД (IMAS) за адресою: <http://www.mineactionstandards.org/> для підтвердження статусу таких стандартів, або перевіряти їх на веб-сайті ЮНМАС за адресою: www.mineaction.org

Повідомлення про авторські права

Цей документ Організації Об'єднаних Націй є одним з Міжнародних стандартів з питань протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)), і авторські права на нього застережено Організацією Об'єднаних Націй. Ані цей документ, ані витяги з нього не можуть відтворюватися, зберігатися або передаватися в жодній формі, або за допомогою будь-яких засобів, або з будь-якою іншою метою без попередньої письмової згоди Служби ЮНМАС, що діє від імені Організації Об'єднаних Націй.

Цей документ не призначено для продажу.

Директор,
Служба ООН з питань протимінної діяльності (UNMAS, ЮНМАС)
380 Madison Avenue, M11023
New York, NY 10017
USA

Е-mail: mineaction@un.org
Телефон: +1 (212) 963 1875
Факс: +1 (212) 963 2498

© ЮНМАС 2003 – всі права захищені

Зміст

Зміст.....	iii
Передмова.....	iv
Вступ.....	v
1. Область застосування.....	1
2. Посилання.....	1
3. Терміни, визначення та скорочення.....	1
4. Загальні вимоги.....	2
4.1. Планування та підготовка.....	2
4.1.1. Планування реагування на нещасні випадки.....	2
4.1.2. Планування гігієни праці.....	3
4.2. Евакуація.....	3
4.3. Реагування на нещасні випадки під час розмінування.....	3
4.3.1. Загальна частина.....	3
4.3.2. Малі розмінувальні команди.....	4
4.4. Підготовка.....	4
4.4.1. Загальна частина.....	4
5. Повноваження та обов'язки.....	4
5.1. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД).....	4
5.2. Організації, що займаються розмінуванням.....	5
5.3. Співробітники, що займаються розмінуванням.....	5
Додаток А (Нормативний). Посилання.....	7
Додаток В (Інформативний). Рівень медичної підготовки.....	8
Реєстр поправок.....	10

Передмова

Міжнародні стандарти для програм у сфері гуманітарного розмінування були вперше запропоновані робочими групами на міжнародній технічній конференції, яка проходила у Данії у липні 1996 року. Були встановлені критерії для всіх аспектів процесу розмінування, рекомендовані стандарти й узгоджене нове універсальне визначення поняття «розмінування». Наприкінці 1996 року принципи, запропоновані у Данії, були розвинені робочою групою під керівництвом ООН і з'явилися «Міжнародні стандарти для проведення операцій з гуманітарного розмінування». Перше видання було опубліковане Службою Організації Об'єднаних Націй з питань протимінної діяльності (ЮНМАС) у березні 1997 року.

З того часу сфера застосування цих початкових стандартів була розширена з метою включення інших елементів протимінної діяльності та відображення змін, внесених до операційних процедур, практики і норм. Ці стандарти були перероблені і перейменовані на Міжнародні стандарти протимінної діяльності (МСПМД (IMAS)), а їх перше видання з'явилося у жовтні 2001 року.

Організація Об'єднаних Націй несе загальну відповідальність за створення умов і сприяння ефективному управлінню програмами протимінної діяльності, з розробкою і підтримкою стандартів включно. Тому Служба ЮНМАС є підрозділом у структурі Організації Об'єднаних Націй, що несе відповідальність за розробку і підтримку стандартів МСПМД (IMAS). Підготовка стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється за підтримки Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Робота з підготовки, огляду і перегляду стандартів МСПМД (IMAS) здійснюється технічними комітетами за підтримки міжнародних, урядових і неурядових організацій. Найновішу версію кожного стандарту, разом з інформацією про роботу технічних комітетів, можна знайти за посиланням <http://www.mineactionstandards.org/>. Окремі стандарти МСПМД (IMAS) переглядаються не рідше, ніж раз на три роки для відображення змін, які мають місце у нормах і практиці протимінної діяльності, а також для введення цих змін до міжнародних правил і вимог.

Вступ

Обов'язки Національного органу з питань протимінної діяльності (НОПМД), роботодавців та співробітників з забезпечення та підтримки безпеки робочих місць описані в МСПМД (IMAS) 10.10. Безпека та гігієна праці (БГП) досягаються за допомогою розробки прийомів безпечної роботи та процедур виконання операцій, ефективного нагляду та контролю, відповідних форм навчання та тренування чоловіків і жінок, використання обладнання безпечної конструкції, надання ефективних та придатних Засобів Індивідуальної Безпеки (ЗІБ), а також належної профілактики захворювань.

Належне керування та нагляд зменшують ймовірність травм та матеріальних збитків, однак завжди лишається потенційна можливість нещасного випадку під час розмінування. Тому організації, що займаються розмінуванням та співробітники повинні бути належним чином підготовлені та споряджені для реагування на нещасні випадки під час розмінування. Розмінування часто проводиться в умовах збройних конфліктів або інших гуманітарних викликів, які додатково можуть обтяжувати природні стихійні лиха. За цих обставин часто можуть набувати поширення такі хвороби, як малярія, туберкульоз, трипаносомоз та холера, які раніше утримувались під контролем національною системою медичного нагляду.

Розвиток можливостей забезпечення реагування на нещасні випадки під час розмінування вимагає належного планування, ефективної підготовки персоналу та здатності медичних служб надавати ефективну екстрену медичну допомогу. Незважаючи на моральні та законодавчі обов'язки керівників з забезпечення найкращої з можливої медичної допомоги, особливо на ділянках з розмінування, планування має враховувати реальні умови польових операцій. В країнах, де проводиться розмінування, люди часто страждають від постконфліктних травм і від медичних закладів, яких, скоріш за все, недостатньо або вони переповнені. За цих умов органи з питань протимінної діяльності та організації, що займаються розмінуванням, не повинні покладати нереалістичних сподівань на медичну інфраструктуру приймаючої країни, а, за можливості, мають планувати власне медичне самозабезпечення.

Завданням цього стандарту є надання специфікацій та рекомендацій з надання належного медичного забезпечення для польових операцій розмінування. Документ складається з трьох частин: пункти 1–3 визначають область застосування, посилання та термінологію стандарту; пункти 4 і 5 визначають вимоги, специфікації та посадові обов'язки; додатки містять додаткову детальну інформацію та вказівки щодо практичного застосування стандарту.

Безпека і гігієна праці. Медичне забезпечення операцій з розмінування

1. Область застосування

Цей стандарт містить специфікації та рекомендації з розробки медичного забезпечення операцій розмінування. Він визначає мінімальні вимоги до готовності екстреної медичної допомоги, включаючи планування, яке проводиться до розгортання персоналу для виконання операцій з розмінування, а також відповідну підготовку чоловіків і жінок, що займаються розмінуванням та медичним забезпеченням.

2. Посилання

Перелік нормативних посилань наведено в Додатку А. Нормативні посилання - це важливі документи, на які робляться посилання в цьому стандарті і які є невід'ємною частиною стандарту.

3. Терміни, визначення та скорочення

Повний глосарій усіх термінів, визначень та скорочень, що використовуються у серії стандартів МСПМД (IMAS), наведений в IMAS 04.10.

У серії стандартів МСПМД (IMAS), слова 'shall' («має», «зобов'язаний»), 'should' («належить», «потрібно», «слід») і 'may' («може») використовуються для позначення бажаного ступеню забезпечення відповідності. Це вживання відповідає термінології, що використовується у стандартах і керівних принципах ISO:

- a) слово 'shall' («має», «зобов'язаний») використовується для зазначення вимог, методів або специфікацій, які повинні застосовуватися для того, щоб відповідати стандартам;
- b) слово 'should' («належить», «потрібно», «слід») використовується для зазначення бажаних вимог, методів або специфікацій; та
- c) слово 'may' («може») використовується для зазначення можливого методу або способу дії.

Термін «Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)» означає державний орган, часто міжміністерський комітет країни, в якій проводиться протимінна діяльність, уповноважений займатись регуляторними питаннями, керуванням та координацією протимінної діяльності.

Примітка: За відсутності НОПМД, може виявитись доцільним та необхідним, щоб ООН або інший визнаний міжнародний орган прийняв на себе деякі або всі ці питання і виконував деякі або всі ці функції ЦЗР або, що трапляється рідше, НОПМД.

Термін "організація, що займається розмінуванням" - це будь-яка організація (урядовий орган, НУО або комерційна організація), відповідальна за впровадження проектів або виконання завдань в області розмінування. Організація, що займається розмінуванням, може бути генеральним підрядником, субпідрядником, консультантом або агентом.

Термін 'нешасний випадок під час розмінування' означає нещасний випадок на ділянці розмінування, пов'язаний з небезпечними впливами мін або вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ), включаючи суббоеприпаси, що не вибухнули.

Термін «план реагування на нещасні випадки під час розмінування» означає документальний план, розроблений для кожної ділянки розмінування, який детально описує процедури транспортування жертв/постраждалих осіб з місця нещасного випадку під час розмінування до відповідного хірургічного чи терапевтичного закладу.

4. Загальні вимоги

4.1. Планування та підготовка

Планування та підготовка охоплює всі доступні заходи, які здійснюються НОПМД та організаціями, що займаються розмінуванням, для налагодження та підтримки належного медичного забезпечення ділянки розмінування, а також укладання відповідних угод з місцевими, національними та (за необхідності) міжнародними медичними лікувальними закладами, зокрема й з хірургічними госпіталями.

4.1.1 Планування реагування на нещасні випадки

Організація, що займається розмінуванням, для кожної ділянки повинна розробити план реагування на нещасні випадки під час розмінування. Цей план повинен визначати:

- a) Потреби у підготовці та кваліфікації всіх співробітників ділянки розмінування, особливо співробітників групи розмінування та допоміжного медичного персоналу з розписом обов'язків з евакуації постраждалих та надання первинного лікування;
- b) Матеріали та обладнання, що необхідні для реалізації плану реагування на нещасні випадки під час розмінування, включаючи: медичне обладнання та засоби першої медичної допомоги, лікарські препарати та допоміжні засоби; транспортні засоби для перевезення жертв/постраждалих осіб з місця нещасного випадку до медичного закладу для проведення лікування; засоби зв'язку для виклику допомоги та для повідомлення подробиць про природу та тяжкість травм;
- c) Місцезнаходження відповідним чином обладнаного та укомплектованого кваліфікованими лікарями госпіталю. Травми при нещасному випадку з мінами зазвичай дуже тяжкі, тому часто вимагається спеціалізована хірургія. Найближчий відповідним чином обладнаний та укомплектований кваліфікованими лікарями госпіталь може знаходитись в столиці країни або навіть в сусідній державі.

Підготовка до нещасного випадку під час розмінування повинна включати наступне:

- a) Розробку та ведення робочих практик, спрямованих на зменшення ризику нещасного випадку під час розмінування та ризику масових жертв/постраждалих від нещасного випадку під час розмінування;
- b) Попередню диспозицію персоналу з засобами первинної медичної допомоги та медичними навичками і ресурсами, необхідними для належного реагування на нещасний випадок під час розмінування;
- c) Розробити та підтримувати наступне:
 - 1) Керівну документацію ділянки розмінування, в якій містяться дані про групу крові, інфекції (ВІЛ, гепатит і т.д.) та відомі алергії всіх співробітників групи розмінування;
 - 2) Порядок вивезення жертв/постраждалих осіб чоловічої та жіночої статі до відповідного лікувального закладу або хірургічного госпіталю, а також страхове покриття вартості транспортування до відповідним чином обладнаного та укомплектованого кваліфікованими лікарями госпіталю;
 - 3) Страхове покриття вартості хірургічного лікування та догляду, включаючи виготовлення протезів для жертв/постраждалих осіб від нещасного випадку під час розмінування;
 - 4) Страхування відповідної пенсії по інвалідності для співробітників групи розмінування, які постраждали від нещасного випадку під час розмінування;
- d) Періодичне тренування виконання порядку дій при екстреній ситуації та процедур евакуації від моменту настання нещасного випадку до доставки жертв/постраждалих осіб у відповідний заклад хірургічного чи терапевтичного лікування.

4.1.2. Планування гігієни праці

Повинен бути розроблений план гігієни праці, який включає:

- a) Інструктаж всього персоналу про загрози для здоров'я, включаючи захворювання, що передаються через воду та комах, та інформацію про отруйних тварин і комах, що живуть на території розмінування;
- b) Проведення, за необхідності, профілактики хвороб;
- c) Організацію періодичних медичного оглядів для перевірки стану здоров'я;
- d) Забезпечення не прострочених запасів вакцин проти таких хвороб, як правець, жовта лихоманка та гепатит згідно з рекомендаціями місцевих та міжнародних медичних органів.

4.2. Евакуація

План реагування на нещасні випадки під час розмінування повинен включати розпис обов'язків стосовно:

- a) Керівництва процедурами екстреного реагування на місці, які можуть включати, наприклад, процедури вивезення жертв/постраждалих осіб з небезпечної території або процедури виймання жертв/постраждалих осіб з розмінувального механічного обладнання;
- b) Першої медичної допомоги та медичного лікування жертв/постраждалих осіб на місці;
- c) Евакуації жертв/постраждалих осіб до хірургічного госпіталю, який здатен провести необхідне медичне лікування, включаючи:

- 1) Детальні дані про заплановані маршрути та транспортні засоби;
- 2) Детальні дані про вимоги системи охорони держави, включаючи правила перетину міжнародних кордонів та внутрішніх охоронних постів;
- 3) Заклади харчування, заправки паливом та ремонту на шляхах транспортування.

- d) Медичного лікування та догляду жертв/постраждалих осіб по дорозі від місця нещасного випадку до хірургічного закладу;
- e) Забезпечення та підтримка належного стану матеріалів, запасів лікарських препаратів та обладнання для реагування на нещасні випадки під час розмінування, включаючи:

- 1) Запаси матеріалів, лікарських препаратів та медичного обладнання на місцях;
- 2) Автомобіль медичної допомоги, зокрема обладнаний спеціальним медичним обладнанням та пристосуваннями або фіксаторами для підтримки жертв/постраждалих осіб під час транспортування до лікувального чи хірургічного закладу;
- 3) Організація та підтримка належного стану радіозв'язку на місці та на шляхах транспортування.

4.3. Реагування на нещасні випадки під час розмінування

4.3.1. Загальна частина

Кожна ділянка розмінування повинна мати наступне:

- a) Розмінувальну команду, забезпечену ресурсами для:
 - 1) Надання першої медичної допомоги жертвам/постраждалим особам від нещасного випадку під час розмінування;

- 2) Вивезення жертв/постраждалих осіб з території підвищеного ризику;
- 3) Транспортування жертв/постраждалих осіб до лікувального закладу чи хірургічного госпіталю або до пункту збору, на якому жертви/постраждалі особи сортуються для відправки у відповідні медичні заклади;
- 4) Надання медичного лікування жертвам/постраждалим особам під час перевезення;
- 5) Зв'язку з медичними закладами, іншими аварійними службами та іншими координаційними організаціями для виклику допомоги організації, що займається розмінуванням у забезпеченні належного реагування на нещасний випадок під час розмінування;

б) Персонал, підготовлений та споряджений для:

- 1) Правильної санації ран і накладення пов'язок;
- 2) Стабілізації переломів;
- 3) Уведення знеболювальних;
- 4) Уведення антибіотиків та протиправцевої сироватки, якщо протягом шести годин після нещасного випадку під час розмінування не буде можливості увести їх жертвам/постраждалим особам.

4.3.2. Малі розмінувальні команди

Зрозуміло, що на практиці може виявитись неможливим забезпечити присутність лікарів або спеціалізованого персоналу з першої медичної допомоги в складі малих розмінувальних команд, наприклад, в командах обстеження або які займаються ЗВП, від яких може вимагатись тривала незалежна робота або робота на значному віддаленні. В цьому випадку організація, що займається розмінуванням, повинна забезпечити для малих розмінувальних команд наступне:

- а) Ресурси та підготовку з надання першої медичної допомоги (включаючи засоби зв'язку), співробітників чоловічої та жіночої статі, що необхідні для належного реагування на нещасні випадки під час розмінування та транспортування жертв/постраждалих осіб до проміжного хірургічного чи лікувального закладу;
- б) Достатню чисельність персоналу для проведення та управління відповідними процедурами екстреного реагування, включаючи процедури з мінімізації ризику масових жертв/постраждалих від інцидентів під час розмінування.

Крім того, якщо команда налічує лише дві особи, то обоє повинні мати відповідну підготовку та можливість для належного проведення процедур екстреного реагування.

4.4. Підготовка

4.4.1. Загальна частина

Всі чоловіки та жінки, що працюють чи відвідують майданчики розмінування, повинні отримати відповідну підготовку з заходів зниження ризику нещасного випадку під час розмінування, та дій, що виконуються при нещасному випадку під час розмінування. Зокрема в додатку В описано ступінь та рівень медичної підготовки.

5. Повноваження та обов'язки

5.1. Національний орган з питань протимінної діяльності (НОПМД)

НОПМД:

- а) Розробляє та супроводжує документальні стандарти і процедури медичного забезпечення операцій розмінування;

- b) Виконує нагляд за організаціями, що займаються розмінуванням, розробляє та веде плани реагування на нещасні випадки під час розмінування;
- c) Сприяє координації відповідного реагування на нещасні випадки під час розмінування, включаючи підтримку організацій, що займаються розмінуванням у подоланні пов'язаних з системою охорони держави обмежень при виконанні плану реагування;
- d) Оцінює ефективність планів екстреного реагування та надає допомогу в реалізації відповідних коригувальних дій;
- e) Розробляє та веде стандарти і процедури з розслідування нещасних випадків під час розмінування;
- f) Розробляє та супроводжує стандарти з гендерних питань щодо страхового покриття медичного лікування співробітників групи розмінування, і стандартів гендерної рівності при наданні компенсацій співробітникам групи розмінування.

5.2. Організації, що займаються розмінуванням

Враховуючи можливі відмінності потреб співробітників чоловічої та жіночої статі, організації, що займаються розмінуванням:

- a) Розробляють та супроводжують стандартні оперативні процедури (СОП), спрямовані на зниження ризику виникнення інцидентів під час розмінування;
- b) Розробляють та супроводжують СОП, спрямовані на зниження ризику шкоди здоров'ю та матеріальних збитків від нещасних випадків під час розмінування;
- c) Розробляють та супроводжують плани реагування на нещасні випадки під час розмінування для кожної ділянки розмінування;
- d) Забезпечують проведення тренувань та ресурси, необхідні для впровадження плану реагування на нещасні випадки під час розмінування;
- e) Надають відповідний план медичного страхування персоналу, що займається розмінуванням;
- f) Забезпечують практичну реалізацію планів реагування на нещасні випадки під час розмінування.

За відсутності НОПМД роботодавець приймає на себе додаткові повноваження. Серед іншого це, зокрема, наступне:

- g) Видача, ведення та оновлення внутрішніх розпоряджень, кодексів практики, СОП та інших відповідних положень про медичне забезпечення;
- h) Співпраця з іншими співробітниками в цій країні для уніфікації стандартів профілактики нещасних випадків, екстрених процедур та гігієни праці;
- i) Допомога приймаючій державі у створенні НОПМД, співпраця з розробки національних кодексів практики та регуляторних норм з усіх аспектів медичного забезпечення.

5.3. Співробітники, що займаються розмінуванням

Співробітники, що займаються розмінуванням, включаючи допоміжний медичний персонал, повинні:

- a) Дотримуватись СОП, спрямовані на зниження ризику інцидентів під час розмінування;
- b) Дотримуватись СОП, спрямовані на зниження ризику ураження здоров'я та матеріальних збитків від нещасного випадку під час розмінування;

- с) Виробити та підтримувати навички, необхідні для належного реагування на загрози нещасних випадків під час розмінування;
- d) Виявляти та повідомляти можливі способи покращення робочих практик для зниження ризиків виникнення інцидентів під час розмінування та для вдосконалення плану реагування на нещасні випадки під час розмінування відповідної організації.
- е) Виконувати всі дії, рекомендовані медичними органами з забезпечення гігієни праці.

Додаток А (Нормативний) Посилання

Наведені нижче нормативні документи містять положення, які згадуються в цьому тексті, і ці документи є невід'ємною частиною стандарту. Якщо посилання датоване, то пізніші доповнення або редакції та відповідні публікації не застосовуються. Однак, схвалюється, щоб учасники угод, які укладаються на основі цієї частини стандарту, вивчали можливість застосування останніх редакцій вказаних нормативних документів. Члени ISO та МЕК ведуть реєстри останніх чинних редакцій документів ISO і ЄС:

- a) Захист жертв та постраждалих від військової зброї. Рекомендації з лікування та охорони здоров'я для професійних медиків. ICRC;
- b) МСПМД (IMAS) 04.10 Глосарій термінів, визначень та скорочень з питань протимінної діяльності;
- c) МСПМД (IMAS) 10.10 Безпека та гігієна праці – Загальні вимоги.

Має використовуватись остання редакція (версія) зазначених вище посилань. В ЖМЦГР є копії всіх посилань, що наводяться в цьому стандарті. Також ЖМЦГР веде реєстр останніх редакцій (версій) посилань, настанов та стандартів МСПМД (IMAS), доступ до яких можна отримати на сайті МСПМД (IMAS): (див. www.mineactionstandards.org). НОПМД, роботодавці й інші зацікавлені органи та організації, перш ніж починати програми протимінної діяльності, мають отримати та вивчити копії цих документів.

Додаток В **(Інформативний)** **Рівень медичної підготовки**

В.1. Співробітники групи розмінування

Окрім вимог, викладених в пункті 4.4.1, від співробітників групи розмінування вимагаються наступні підготовка і знання:

- a) Своїх обов'язків та обмежень у наданні першої медичної допомоги;
- b) Забезпечення реконвалісцентного положення для осіб, що втратили свідомість;
- c) Зупинка кровотечі на різних частинах тіла накладенням стискальних пов'язок, підняття пораненої частини та, як крайня міра, накладення кровозупинного джгута з мінімальним ризиком;
- d) Важливість діалогу та реалістичних обіцянок жертвам/постраждалим від нещасного випадку під час розмінування;
- e) Важливість захисту жертв/постраждалих осіб від холоду, дощу, снігу, вітру та перегріву;
- f) Способи підйому, перенесення та укладання постраждалих та ноші/каталки в аварійній ситуації.

В.2. Співробітники з наглядовими функціями та керівники розмінувальної команди

Окрім вимог, викладених в пункті 4.4.1, від співробітників з наглядовими функціями та керівників розмінувальної команди вимагаються наступні знання і підготовка:

- a) Порядок екстреної евакуації, оцінка впливу екстреної ситуації на ефективність реалізації плану реагування та нещасні випадки під час розмінування;
- b) Керування вивезенням жертв/постраждалих осіб з території підвищеного ризику;
- c) Керування при нещасному випадку під час розмінування, що спричинив масові жертви;
- d) Доручення завдань першої допомоги людям з мінімальною або відсутньою підготовкою;
- e) Планування та координація евакуації жертв/постраждалих осіб з ділянки розмінування до закладів хірургічної допомоги;
- f) Система контрактного медичного лікування та лікування в хірургічних госпіталах, організації та органи влади, що можуть допомогти доставити жертв/постраждалих осіб до найближчих лікувальних закладів, та потім до відповідних хірургічних госпіталів.

В.3. Допоміжний медичний персонал

Окрім вимог, викладених в пункті 4.4.1, від допоміжного медичного персоналу вимагаються наступні знання і підготовка:

- a) Оцінка загального стану постраждалих, оцінка необхідного лікування;
- b) Оцінка найкращого способу транспортування постраждалих;
- c) Виклик медичної допомоги для лікування постраждалих на місці або на проміжному пункті перед перевезенням до спеціалізованого медичного закладу;

- d) Належне та безпечне лікування постраждалих на ділянці розмінування та по дорозі до спеціалізованого лікувального закладу;
- e) Правильне екстрене призначення антибіотиків, кисню, алергенних та внутрішньовенних рідин.

Примітка: В С2 і С3v мають враховуватись культурні та гендерні особливості, наприклад, в місцевостях, де неприйнятне лікуванням жінок медичним персоналом чоловічої статі, на місці повинні бути медики тієї й іншої статі.

Реєстр поправок

Внесення поправок до МСПМД (IMAS)

Серія стандартів МСПМД (IMAS) підлягає офіційному перегляду на трирічній основі, проте це не виключає внесення поправок в межах цих трирічних періодів з причин операційної безпеки й ефективності або ж для редакційних цілей.

При внесенні поправок до цього МСПМД (IMAS) їм надається номер, вказується дата та наводиться загальна інформація про відповідну поправку (див. таблицю нижче). Поправка також буде вказана на титульній сторінці МСПМД (IMAS) шляхом її зазначення під датою видання і фразою «містить поправку номер(-и) 1 тощо».

Після завершення офіційного перегляду кожного МСПМД (IMAS) можуть випускатися нові видання. Поправки аж до самої дати нового видання будуть внесені до нового видання і таблиця реєстру поправок буде очищена. Після цього реєстрація поправок почнеться знову до того часу, поки не буде проведено новий перегляд.

Версіями МСПМД (IMAS) з найпізнішими поправками є версії, розміщені на веб-сайті МСПМД (IMAS) за адресою www.mineactionstandards.org.

Номер	Дата	Інформація про поправку
1	01 грудня 2004 р.	1. Зміни форматування. 2. Незначні зміни у редагуванні тексту. 3. Зміни термінів, визначень та скорочень, необхідні для узгодженості цього МСПМД (IMAS) із МСПМД (IMAS) 04.10.
2	01 серпня 2006 р.	1. Незначні зміни та доповнення в першому та другому параграфі передмови. 2. Включення терміну «міни та ВЗВ ».
3	01 березня 2010 р.	1. Оновлено визначення НОПМД. 2. Оновлена адреса ЮНМАС. 3. Незначні зміни по всьому тексті з гендерних питань та проблем касетних босприпасів. 4. Видалено додаток В (визначення) з серії МСПМД (IMAS) та відповідні посилання з пункту 3. 5. Змінено назву додатку С на В.
4	01 серпня 2012 р.	1. Незначні типографічні зміни.
5	01 червня 2013 р.	1. Враховано вплив нового трактування розблокування землі в МСПМД (IMAS). 2. На титульному аркуші та в заголовку додано номер та дату.